

Bruxelles, den 13.9.2017
COM(2017) 479 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG, REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

**Investering i en intelligent, innovativ og bæredygtig industri
En ny strategi for Unionens industripolitik**

1. Europas industri i en ny industriel tidsalder

Industrien, der er den vigtigste drivkraft for produktivitet og innovation, har altid været det grundlag, som Europas velstand bygger på. Vi har allerede en stærk industriel base, men hvis vi skal opretholde og styrke Europas industrielle lederskab i en tid med globalisering, bæredygtighedsmæssige udfordringer og hurtige teknologiske ændringer, skal medlemsstaterne, EU-institutionerne og allervigtigst, industrien selv, gøre en betydelig indsats.

I sine politiske retningslinjer har Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, understreget, hvor vigtigt det er for Europas økonomiske fremtid have en stærk og højtydende industri, og at det er nødvendigt at bringe industriens bidrag til EU's BNP op på 20 % igen senest i 2020. Industrien tegner sig for 36 mio.¹ direkte arbejdspladser og bidrager til EU-borgernes høje levestandard. Industrien spiller en nøglerolle som støtte for Europas globale førerrolle og internationale status. Formanden for Europa-Parlamentet har også for nylig igen henledt opmærksomheden på betydningen af Europas industrigrundlag som et fokusområde for vores politikker².

Europa er den globale leder i mange industrisektorer, navnlig når det gælder sofistikerede produkter og tjenester med høj merværdi og lav CO²-udledning. Denne stilling er bygget på grundlag af et stort indre marked med 500 mio. forbrugere, stærke værdikæder, en veluddannet og talentfuld arbejdsstyrke og videnskabelig ekspertise i verdensklasse. Der skal imidlertid gøres en stor indsats for, at den europæiske industri kan imødegå de udfordringer og udnytte de mange muligheder, som den nye industrielle tidsalder byder på³.

Den nye industrielle tidsalder kendetegnes ved det hastige tempo, som gør sig gældende for de økonomiske, samfunds- og miljømæssige forandringer og teknologiske gennembrud, tingenes internet, kunstig intelligens, energisystemer og bio-økonomi. Automatisering ved hjælp af IT transformerer traditionelle fremstillingsprocesser og arbejdets beskaffenhed. Industrien integreres i stigende grad i globale værdikæder med et stærkt servicekomponent. Fremspirende forretningsmodeller forstyrrer de traditionelle markeder.

Innovation og værdiskabelse forandres grundlæggende af en ny generation af forbrugere, som forventer medskabelse af værdi, konnektivitet og resultatomålinger i realtid. Dette medvirker til at opbløde sondringen mellem fremstilling og tjenester. Data er blevet den nye konkurrencefaktor i vores forbundede verden. I en situation, hvor naturressourcerne er under pres, og klimaændringerne bliver en stadig mere mærkbar realitet, vil efterspørgslen efter bæredygtige produkter og et cirkulært forbrug stige eksponentielt.

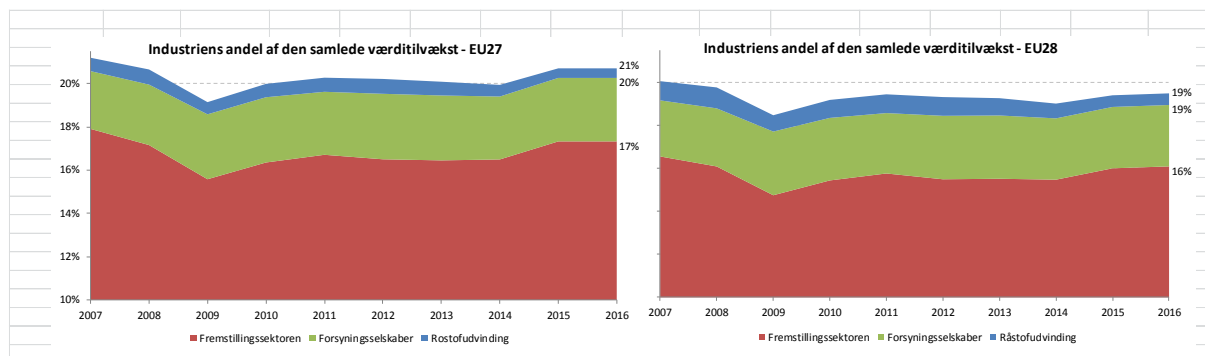
Disse tendenser er allerede en irreversibel realitet, og industrien er begyndt at gribe de muligheder, som de giver. Det er lykkedes EU-industrien at vende nedgangen i dens

¹ Disse tal omfatter fremstillingssektoren, udvindingsindustrien og forsyningsselskaberne. De omfatter ikke erhvervstjenester og byggesektoren, selv om disse er tæt knyttet til EU's industri, ikke mindst i lyset af den voksende rolle, som værdikæderne og tjenesteficering kommer til at spille.

² <http://www.europarl.europa.eu/the-president/en/newsroom/speech-by-the-president-of-the-european-parliament-antonio-tajani-to-the-european-council-meeting-on-22-june-2017>.

³ Se Kommissionens oplæg om styring af globaliseringen (COM(2017) 240).

eksportmarkedsandele og dens bidrag til den samlede værditilvækst. EU-eksportens markedsandele er gradvist stigende, når det gælder varer, og stabil, når det gælder tjenester. For EU-27⁴ er industriens bruttoværditilvækst steget med 6,4% i perioden 2009-2016 og for EU-28 med 4,7%. Bidraget fra fremstillingsektoren og input fra udvindingsindustrien og forsyningsselskaberne til den samlede værditilvækst udgjorde i 2016 21 % i EU-27 (19 % i EU-28)⁵. Værditilvæksten i fremstillingsektoren alene er siden 2009 vokset med 25 % i EU-27 (23 % i EU-28) i faste priser, idet dens bidrag som en andel af økonomien er vokset fra 15,5 % (14,7 % i EU-28) til 17,1 % (16,1 % i EU-28).

Kilde: Eurostat⁶

Tendensen til faldende beskæftigelse i industrien er også blevet vendt. I perioden 2009-2013 faldt beskæftigelsen i industrien med 1,8 mio. arbejdspladser (5,4 %) i EU-27, men der er siden 2013 skabt over 1,5 mio. nye arbejdspladser netto i industrien. I fremstillingsektoren er beskæftigelsen vokset endnu hurtigere, navnlig når det gælder de højt betalte ingeniørjobs, kvalificerede jobs og ledelsesjobs⁷. Industriens øgede værditilvækst og beskæftigelse afspejles også af en årlig vækst i arbejdskraftens produktivitet på 2,7 % i gennemsnit i perioden 2009-2016. Væksten i arbejdskraftens produktivitet i EU tåler fint sammenligning med væksten i andre store økonomier, som f.eks. USA (+0,7 % i gennemsnit om året i perioden 2009-2015), Japan (+3,4 %) og Sydkorea (2,3 %)⁸.

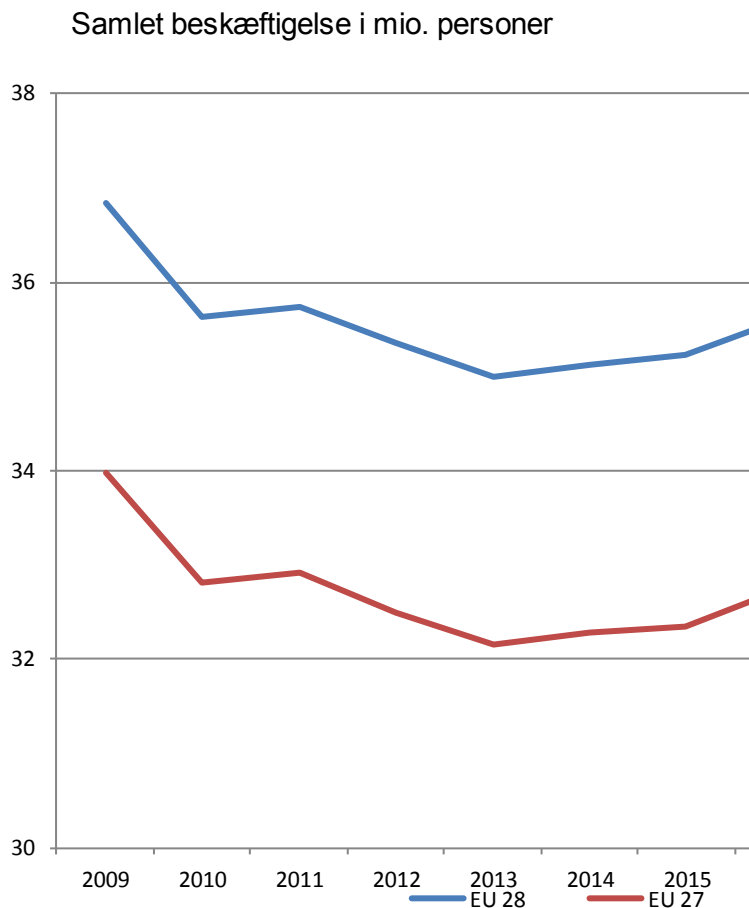
⁴ Henvisningerne til EU-27 i denne tekst er Den Europæiske Union uden Det Forenede Kongerige.

⁵ Som ovenfor (fodnote 1) omfatter disse tal ikke erhvervstjenester og byggesektoren.

⁶ Tallene for 2016 er foreløbige.

⁷ European Jobs Monitor 2017.

⁸ OECD-data baseret på antal personer i beskæftigelse.

Kilde: Eurostat

Vi skal fortsætte bestræbelserne på at tilpasse os ændrede værdikæder, bæredygtighedsrelaterede udfordringer, ændringer i den globale efterspørgsel og fjerne de strukturelle svagheder, der stadig forekommer i vores erhvervmiljø. SMV'er er særlig sårbare. Mange har stadig ikke de færdigheder, der er behov for i fremtidens industri, herunder basale IT-færdigheder. Den voksende produktivitetsforskel mellem de teknologisk førende og dem, der halter bagud, hindrer den potentielle vækst og undergraver den økonomiske og sociale konvergens og den territoriale sammenhæng. Europas konkurrenter investerer stærkt i opgraderingen af deres industri. Investeringsniveauet i EU er imidlertid endnu ikke tilbage på det historiske gennemsnit⁹. Samtidig vokser innovationskløften mellem EU og visse andre lande¹⁰, og store økonomiske aktører, som f.eks. Kina, er begyndt at konkurrere i præcis de sektorer med en høj værditilvækst, hvor Europa klarer sig bedst.

Det er derfor nødvendigt, at vi styrker industriens evne til konstant at kunne tilpasse sig og være nyskabende ved at gøre det lettere at investere i ny teknologi og udnytte de ændringer, der følger af øget digitalisering og overgangen til en mere cirkulær lavemissionsøkonomi. Virksomhederne skal dog gøre deres del ved at opgradere det teknologiske grundlag, fremtidssikre forretningsmodellerne, internalisere principperne om bæredygtig udvikling og være innovative.

⁹ Det gennemsnitlige investeringsniveau i 1996-2007 var på 21,4 %.

¹⁰ Som f.eks. Sydkorea og Japan. Se den europæiske resultattavle for innovation 2017.

Den industrielle omstilling rummer enorme muligheder, men for at kunne udnytte disse muligheder skal der foretages omfattende investeringer i avancerede fremstillingsteknologier, arbejdstagernes færdigheder og talent samt immaterielle aktiver såsom forskning og innovation. Hurtig omstilling kræver også et mere velfungerende indre marked. Med teknologien i førerrollen vil en moderne industripolitik kunne puste nyt liv i EU's regioner og skabe forudsætningerne for tilpasning til et foranderligt globalt miljø.

2. En stærkere europæisk industri

Skabelse af vækst og beskæftigelse ved hjælp af innovation og investeringer har siden været i centrum for Kommissionens nøgleinitiativer, herunder navnlig investeringsplanen for Europa, strategien for det indre marked, kapitalmarkedsunionen, strategien for et digitalt indre marked og den nye dagsorden for færdigheder i Europa¹¹. Oprettelse af energiunionen med sin ambitiøse fremsynede klimapolitik, gennemførelse af handlingsplanen for den cirkulære økonomi og en fokuseret indsats, der sætter EU på forkant med hensyn til realiseringen af målene for bæredygtig udvikling for 2030 vil også sætte skub i konkurrenceevnen og den bæredygtige udvikling¹². Horisont 2020 og de europæiske struktur- og investeringsfonde spiller en afgørende rolle, når det gælder om at sætte skub i den industrielle innovation, og Kommissionen arbejder sammen med medlemsstaterne inden for rammerne af det europæiske semester om at gennemføre nationale reformer, der støtter vækst, beskæftigelse og investeringer. I Kommissionens oplæg om fremtiden for EU's finanser¹³ anføres det, EU-budgettet også i fremtiden skal bidrage til at gøre EU's økonomi stærkere og mere modstandsdygtig.

Kommissionens tværgående politik om bedre regulering, som bør suppleres med lignende bestræbelser i medlemsstaterne på nationalt, regionalt og lokalt plan, bidrager til bedre lovgivning og bedre resultater for samfundet. Lovgivning af høj kvalitet giver den sikkerhed, der skal til for, at virksomhederne kan blomstre.

- *Bedre regulering sikrer, at de økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser vurderes systematisk, og at konkurrence, innovation, digitalisering, investeringer, SMV'er, social- og forbrugerbeskyttelse og miljøet integreres i EU's politikformulering. Bedre regulering har til formål at sikre, at ny lovgivning opfylder målene med færrest mulige omkostninger, og at gældende lovgivning gennemgås regelmæssigt, således at unødvendigt bureaukrati identificeres og elimineres.*
- *Samtidig giver Kommissionens program om målrettet regulering fortsat gode resultater i form af en forenkling af den gældende lovgivning og reduktion af unødvendige omkostninger¹⁴. REFIT-plattformen¹⁵ og den dertil knyttede webside "Let byrden" opfordrer ligeledes virksomhederne og civilsamfundet til at stille forslag om forenkling af lovgivningen, som gennemgås på siden.*

¹¹ COM(2014) 903, COM(2015) 192, COM(2015) 468, COM(2015) 550, COM(2016) 381.

¹² COM(2015) 80, COM(2015) 614, COM(2016) 739.

¹³ COM(2017) 358.

¹⁴ REFIT-resultattavlen: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_da. Det forventes f.eks., at den nye momsbevillingskranke for onlinesalg og de harmoniserede generelle databeskyttelsesregler, som har erstattet 28 nationale regelsæt, kommer til at spare virksomhederne for ca. 2,3 mia. EUR om året.

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform_da

- *Det er af afgørende betydning, at de berørte parter, bl.a. virksomhederne, bidrager til at forbedre kvaliteten af EU's lovgivning¹⁶. Kommissionen opfordrer derfor de berørte parter til tidligt i processen at give deres mening til kende om dens initiativer og evalueringer. Kommissionen modtager også meget gerne detaljeret dokumentation og input til sine høringer og feedback om sine forslag.*

Disse politikkers stærke fokus på industrien suppleres af sektorspecifikke foranstaltninger rettet mod f.eks. stålindustrien, rumfartsindustrien og forsvarsindustrien¹⁷ og af et stærkt fokus på vigtige støtteteknologier.

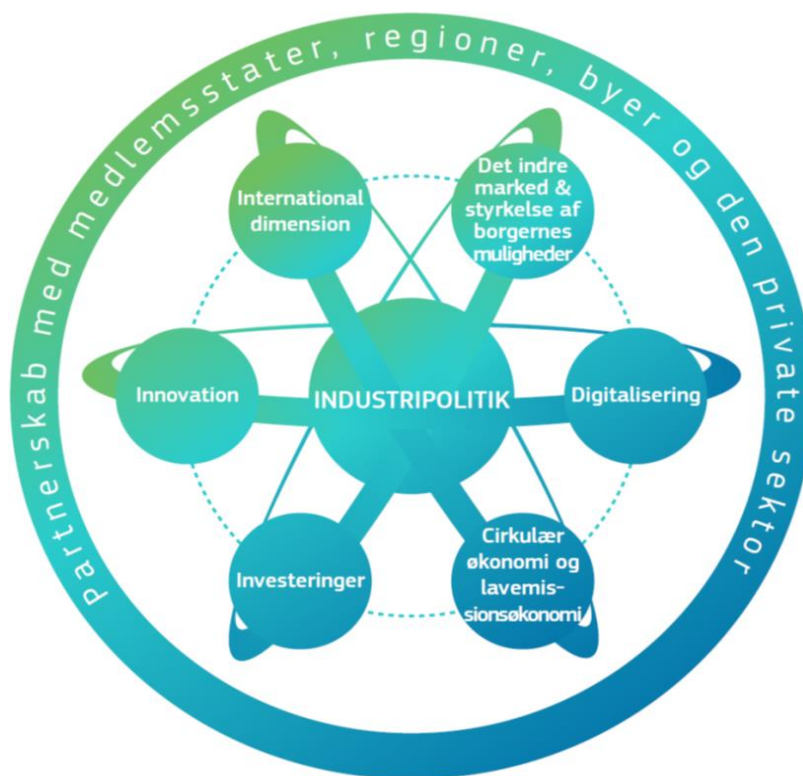
- *Med meddelelsen "Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa" tog Kommissionen skridt til at styrke EU's forsvar mod urimelig handelspraksis. Der stilles i meddelelsen forslag til foranstaltninger på EU-plan og nationalt plan, der tager sigte på at løse den europæiske stålindustris langsigtede problemer og spørgsmålet om industriens bæredygtighed, navnlig i form af modernisering og investeringer i innovation (f.eks. gennem offentlig-private partnerskaber).*
- *I oktober 2016 vedtog Kommissionen på baggrund af rumfartssektorens strategiske betydning for Europa "En rumstrategi for Europa" med henblik på at opnå den bedst mulige udnyttelse af fordelene ved rummet for samfundet og EU-økonomien, skabe det rette økosystem i Europa for iværksætteri inden for rumsektoren, styrke Europas position som førende i rummet og øge Europas andel af det globale rummarked.*

Tiden er nu kommet til at gøre status over de fremskridt, der er gjort, og tage fat på de resterende problemer. Som det så tydeligt fremgår af Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2017¹⁸ og Rådets konklusioner af 15. december 2016 og 23. juni 2017 og af den overvældende interesse og støtte fra de berørte parter, er der bred enighed om, at der er behov for en **fremsynet helhedsvision for Europas industri. Vi har således gode forudsætninger for i fællesskab at styrke Europas industrigrundlag med udgangspunkt i Kommissionens 10 politiske prioriteter.**

¹⁶ Bidrag til EU-lovgivningens tilblivelse http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_da.

¹⁷ COM(2016) 155, COM(2016) 705, COM(2016) 950.

¹⁸ Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2017 om opbygning af en ambitiøs industripolitisk EU-strategi som en strategisk prioritering til fremme af vækst, beskæftigelse og innovation i Europa.

Nærværende meddelelse, som bygger videre på den europæiske industridag, der blev afholdt tidligere på året, og på de forskellige bidrag fra de berørte parter, er en reaktion på dette behov, idet den opstiller en strategi for en intelligent, innovativ og bæredygtig industri, som bidrager til øget konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse til gavn for alle. Gennemførelsen af strategien kræver, at der er en fælles vilje, og at industrien og samtlige relevante berørte parter på EU-plan, nationalt og regionalt plan gør en systematisk indsats.

➤ Den første europæiske industridag fandt sted den 28. februar 2017 med ca. 600 deltagere fra en lang række forskellige erhvervssektorer og civilsamfundet fra hele EU, som mødtes for at drøfte resultaterne af EU's industripolitik og hvad fremtiden indebærer for den europæiske industri. Drøftelserne viste, at der er bred enighed om, at EU-politikkerne bidrager til at løse industriens langsigtede problemer og har hjulpet med at identificere de områder, hvor der er behov for yderligere tiltag.

Vi bør derfor bygge videre på det vellykkede samarbejde, der blev indledt på den første europæiske industridag, og gøre samarbejdet til en regelmæssig og struktureret begivenhed.

3. Et stærkere og mere retfærdigt indre marked: bedre muligheder for borgere og virksomheder

Et stærkere og mere retfærdigt indre marked er den vigtigste forudsætning for den europæiske industris succes. Det indre marked skal lette de europæiske virksomheders integrering i europæiske og globale værdikæder og fungere som hoveddrivkraften for industriens konkurrenceevne. Det skal samtidig hjælpe industrien, borgerne og lokalsamfundene med at tilpasse sig sociale, økonomiske og miljømæssige ændringer. Fordelene ved den industrielle omstilling skal fordeles bredt, og dem, der ikke får del heri, skal også kunne finde muligheder og få støtte til at tilpasse sig. Livslang læring, lige

muligheder og lige adgang til uddannelse, videreuddannelse og teknologiske færdigheder er afgørende for opbygningen af en sådan modstandsdygtighed.

Kommissionen har i løbet af de seneste to år forelagt en lang række foranstaltninger, der tager sigte på at sætte Europa og europæiske virksomheder i stand til at udnytte mulighederne i det indre marked. Den europæiske dagsorden for den kollaborative økonomi¹⁹ stimulerer en afbalanceret udvikling af kollaborative forretningsmodeller, som også rummer et betydeligt potentiale for at gøre økonomien mere ressourceeffektiv. Moderniseringen af standardiseringssystemet²⁰ vil bidrage til, at der tilvejebringes aktuelle markedsbaserede standarder, som sætter vores industri i stand til at udnytte mulighederne i nye markedssegmenter. Servicepakken²¹ tager sigte på at fjerne uforholdsmæssige reguleringsmæssige hindringer, lette erhvervsudøveres mobilitet og strømline de procedurer, som tjenesteleverandører skal følge, når de udvider deres aktivitetsområde til at omfatte andre EU-lande. I et af de seneste initiativer, nemlig overholdelsespakken²², sættes der stærkt fokus på at håndhæve reglerne for det indre marked og hjælpe borgerne og virksomhederne med at gøre det indre marked til en håndgribelig realitet.

For at styrke det indre marked yderligere har Kommissionen desuden til hensigt at foreslå regler til forenkling af den måde, som gensidig anerkendelse fungerer på, og revidere bestemmelserne om markedsovervågning for at sikre produktsikkerheden og yde de godt 500 markedsovervågningsmyndigheder bedre assistance i koordineringen og udøvelsen af deres opgaver. Kommissionen vil forelægge en række initiativer til modernisering af reglerne om intellektuel ejendomsret. For at sætte myndighederne bedre i stand til at anvende offentlige indkøb som en drivkraft for intelligent, bæredygtig og innovativ teknologi har Kommissionen desuden til hensigt at foreslå foranstaltninger, der skal sætte skub i strategiske indkøb og bistå medlemsstaterne med de indkøbsmæssige aspekter af store infrastrukturprojekter.

Hvis vi skal kunne klare det betydelige pres, som den igangværende industrielle omstilling lægger på den europæiske industri, og den tilpasning af arbejdsstyrken, der er nødvendig, bør der sættes særlig fokus på at opbygge modstandsdygtighed og yde bistand til borgerne og de forskellige samfund, således at de kan gribe de muligheder, der følger af omstillingen. Uddannelsessystemerne skal sikre, at arbejdsstyrken tilegner sig de rette færdigheder, således at der sættes skub i omstillingen og det undgås, at der opstår større sociale forskelle. Disse færdigheder skal udvikles længe før, man integreres på arbejdsmarkedet, og de skal ajourføres igennem hele arbejdslivet. Det er af afgørende betydning, at de vigtigste berørte parter, herunder arbejdsmarkedets parter, inddrages med henblik herpå.

EU's dagsorden for færdigheder²³ indeholder 10 nøgleinitiativer, der skal sikre bedre færdigheder i Europa, lige fra initiativer, der tager sigte på at tackle problemet med manglende grundlæggende færdigheder, som er et problem, der berører over 70 mio. voksne i Europa, til foranstaltninger, der tager sigte på at støtte udvikling og identifikation af de færdigheder på højt niveau, der bliver brug for i nye erhvervssektorer. Kommissionen støtter i samarbejde med OECD medlemsstaterne med at udvikle nationale færdighedsstrategier.

¹⁹ COM(2016) 356.

²⁰ COM(2016) 358.

²¹ COM(2016) 820, COM(2016) 821, COM(2016) 822, COM(2016) 824.

²² COM(2017) 255, COM(2017) 256 og COM(2017) 257.

²³ COM(2016) 381.

Kommissionens fremsynede strategiske plan for sektorsamarbejde om færdigheder²⁴ vil om kort tid blive udvidet til at omfatte flere vigtige industrisektorer, som f.eks. bygge-, stål- og papirsektoren, grønne teknologier og vedvarende energi, additiv produktion og søfart. I forbindelse med koalitionen for digitale færdigheder og jobs²⁵ foreslås der konkrete tiltag til uddannelse og videreuddannelse af europæiske borgere og arbejdstagere som følge af digitaliseringen. Den europæiske søjle for sociale rettigheder²⁶, som blev lanceret for nylig, vedrører fremtidens arbejde og det stadig mere digitale arbejdsmarked. Den har bl.a. til formål at løse de problemer, der kan opstå som følge af nye atypiske ansættelsesforhold og arbejdsvilkår samt adgang til social beskyttelse.

Kommissionen agter at gøre Den Europæiske Socialfond endnu mere resultatorienteret med henblik på at gøre arbejdsmarkedet mere modstands- og konkurrencedygtigt. De nationale arbejdsmarkedspolitikker spiller en vigtig rolle med hensyn til identifikation af kommende kvalifikationsbehov og anvendelse af Den Europæiske Socialfond med det sigte at opnå en bedre håndtering af forandringerne og yde bistand til relevant uddannelse. Erasmus+ er ligeledes et vigtigt instrument, der bidrager til udvikling af nye færdigheder ved hjælp af læring i udlandet. Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen yder støtte til arbejdstagere, der afskediges som følge af globaliseringen eller krisen.

4. Opgradering af industrien med henblik på den digitale tidsalder

Industriens fremtid vil være digital. Den digitale omstilling er kernen i den igangværende industrielle revolution. Fremskridt inden for diverse teknologier som f.eks. big data, kunstig intelligens og robotteknologi, tingenes internet og højtydende databehandling har en indvirkning på selve arbejdets karakter og samfundet som helhed²⁷. De nye digitale teknologier betyder, at industriens servicekomponent bliver endnu vigtigere. Europas vækst og konkurrenceevne afhænger derfor af, at der tilskyndes til indførelse af intelligente teknologier i de industrielle værdikæder, og at der skabes stabil vækst.

Europa er den globale leder i mange fremstillingssektorer, og europæiske virksomheder er ofte helt i front, når det gælder digitalisering og automatisering i vigtige industrisektorer²⁸. Europa spiller en mindre rolle i data- og platformsøkonomien, og SMV'er har ikke været gode til at indføre digital teknologi²⁹. Kun en femtedel af EU's virksomheder har en høj grad af digitalisering³⁰. Virksomhederne er nødt til at gøre deres del selv ved at påtage sig de indledende investeringer i digitale teknologier og udnytte de produktivitsgevinster og innovationsfordele, som disse giver. Forretningsmodeller og -procedurer vil formodentlig ændre sig, ledere og personalet kan blive nødt til at tilegne sig nye færdigheder, og

²⁴ Planen afprøves nu i seks sektorer, nemlig bilindustrien, forsvarsindustrien, sektoren for maritim teknologi, tekstilindustrien, tøjindustrien, læder- og fodtøjsindustrien, rumfartsindustrien og turistsektoren. https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/skills_da.

²⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-skills-jobs-coalition>.

²⁶ COM(2017) 250.

²⁷ Den samlede økonomiske virkning af automatiseringen af viden, arbejdsopgaver, robotter og selvkørende biler skønnes at beløbe sig til 12 billioner EUR om året i 2025, inklusive produktivitsgevinster. Se COM(2017) 228.

²⁸ Europa har 33 % af verdensmarkedet for robotteknologi, 30 % af markedet for indlejrede systemer, 55 % af markedet for halvledere til bilindustrien, 20 % af markedet for halvlederudstyr og 20 % af markedet for fotonikkomponenter.

²⁹ Ifølge en undersøgelse af industriens digitale parathed foretaget af Roland Berger, er ca. 60 % af de store virksomheder og over 90 % af SMV'erne bagud med hensyn til digital innovation.

³⁰ Europe's Digital Progress Report, SWD(2017) 160.

omstillingen kan meget vel komme til at gå hurtigere. Manglende digitalisering har imidlertid også konsekvenser, idet virksomhedernes konkurrenceevne, markedsandel og i sidste ende beskæftigelsen sandsynligvis vil blive reduceret med risiko for, at selve virksomhedernes overlevelse bringes i fare.

I den overordnede strategi for digitalisering af EU's industri³¹ sættes der derfor stærkt fokus på digitalisering af hele industrien. Med den europæiske platform for nationale initiativer om digitalisering, som blev lanceret i marts, indføres der en fælles europæisk koordineringsramme, og der sættes skub i digitaliseringspolitikkerne i alle medlemsstaterne³². Kommissionen investerer også i oprettelsen af digitale innovationsknudepunkter og andre teknologisentre, som kan tilbyde EU's virksomheder bedre koordinerede støttetjenester. Dette gør det muligt at nå ud til de virksomheder, som endnu ikke har påbegyndt den digitale omstilling.

Digitale industriplatforme (f.eks. det industrielle internet og industrielle dataplatforme) har til formål at samle forskellige teknologier og applikationer, hvilket letter udviklingen af nye produkter, processer og især nye forretnings- og tjenestemodeller. Kommissionen er i færd med at udsende specifikke indkaldelser af forslag til støtte for udviklingen af disse platforme på en række områder, som f.eks. automatisering og samarbejde i fremstillingssektoren, præcisionslandbrug og energi.

Der findes mange andre initiativer inden for det digitale indre marked, som tilskynder til digitalisering i industrien og modernisering af de offentlige tjenester, herunder tiltag om IKT-standardisering³³, offentlig administration³⁴, højhastighedskonnektivitet (inklusive 5G) og tingenes internet. Midtsvejsrevisionen af strategien³⁵ viser imidlertid, at Europa er nødt til at intensivere sine bestræbelser. Kommissionen agter i denne embedsperiode at fremlægge en række ambitiøse initiativer, som skal tilvejebringe det digitale indre marked, som det europæiske erhvervsliv har behov for. Disse initiativer vedrører spørgsmål, som f.eks. udvikling af dataøkonomien, kunstig intelligens og højtydende databehandling, som er en forudsætning for intelligente industrielle økosystemer og big data-applikationer.

Den omfattende cybersikkerhedspakke³⁶, der er vedtaget i dag, er et vigtigt bidrag til håndteringen af cybertrusler, og den styrker Europas stilling med hensyn til datasikkerhed og databeskyttelse yderligere. Initiativet om oprettelse af et cybersikkerhedsekspertisenetværk og et europæisk forsknings- og ekspertisecenter inden for cybersikkerhed har til formål at støtte udviklingen af industrielle kompetencer. Dette vil også sætte skub i EU's bestræbelser på at blive førende på verdensplan i udviklingen af digitale teknologier af næste generation. Initiativet vedrørende frie datastrømme kommer til at fremme den europæiske dataøkonomi, idet det fører til leveringen af bedre og mere konkurrencedygtige datatjenester.

Den mest avancerede digitale infrastruktur og udnyttelse af passende spektrumressourcer er også afgørende for både udviklingen af banebrydende digitale innovationer, som f.eks. additiv produktion eller automatiseret kørsel, og for udbredelse af digitalisering til alle dele af

³¹ COM(2016) 180.

³² Femten medlemsstater har allerede iværksat nationale initiativer, og der er seks initiativer under forberedelse. Målet er, at alle medlemsstater skal være med inden udgangen af året.

³³ COM(2016) 176.

³⁴ COM(2016) 179.

³⁵ COM(2017) 228.

³⁶ COM(2017) 450, COM(2017) 476, COM(2017) 477, COM(2017) 478, COM(2017) 489, C(2017) 6100, COM(2017) 474.

økonomien og til borgerne. EU og medlemsstaterne skal tilvejebringe de rette rammebetingelser for udviklingen af sådanne infrastrukturer. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer forventes at bidrage med over 20 mia. EUR til investering i projekter og er således allerede blevet en vigtig drivkraft for investeringer i digital infrastruktur. Horisont 2020, Connecting Europe-faciliteten og de europæiske struktur- og investeringsfonde investerer også intensivt i fremtidens vigtige digitale teknologier³⁷.

Konnektivitet af næste generation, navnlig 5G, er grundlaget for fremtidens forretningsmodeller. Selvkørende biler, tingenes internet og utallige andre applikationer, som er en forudsætning for en stærk industri i fremtiden, kan ganske enkelt ikke lade sig gøre uden hurtigere og gnidningsløse internetforbindelser. Der gøres en enorm indsats for at fremskynde indførelsen af 5G, som potentielt vil kunne give den europæiske industri en fortrinsstilling og en konkurrencefordel på verdensmarkedet.

5. Udbygning af EU's førerposition i en cirkulær lavemissionsøkonomi

EU bestræber sig på at opnå en bæredygtig udvikling inden for alle sektorer og er drivkraften bag Parisaftalen om klimaaktioner og 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling. EU er helt i front, når det gælder den globale overgang til cirkulær lavemissionsøkonomi Europa skal nu udnytte denne førerposition i alle sektorer og imødegå den stigende konkurrence inden for grøn produktion og ren energiteknologi.

Omstilling af vores virksomheder til mere bæredygtige og ressourceeffektive forretningsmodeller vil ikke blot bidrage til at beskytte miljøet, men vil også give en konkurrencefordel i form af store omkostningsbesparelser³⁸. Omstilling vil kunne skabe flere arbejdspladser og muligheder for arbejdstagere og iværksættere. I december 2017 vil Kommissionen fremsætte forslag til en række nye tiltag til fordel for den cirkulære økonomi. Der vil bl.a. blive fremsat forslag til en strategi for plast i den cirkulære økonomi i Europa, bl.a. i form af foranstaltninger, der skal fremme innovation og investeringer. Med en hurtigere udvikling af bioøkonomien vil EU bedre kunne fremskynde overgangen til en cirkulær lavemissionsøkonomi, hvilket vil fremme produktionen af vedvarende biologiske ressourcer og forarbejdningen heraf til biobaserede produkter og energi. I takt med, at EU's virksomheder i stigende grad bliver integreret i de globale forsyningskæder, er det ikke muligt at arbejde hen imod en cirkulær økonomi alene. I lyset af den strategiske betydning, som råstoffer har for EU's fremstillingsindustri³⁹, er Kommissionen i færd med at implementere en lang række tiltag inden for rammerne af EU's råstofinitiativ, og den vil fortsat bestræbe sig på at sikre stabile forsyninger af bæredygtige råstoffer til rimelige priser. Visse råstoffer er særlig

³⁷ Som f.eks. mikroelektronik, fotonik, robotteknologi, cloudcomputing og kunstig intelligens. Inden for rammerne af Horisont 2020 forventes der investeringer i vigtige digitale teknologier til en værdi af 3,4 mia. EUR. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling investerer over 17 mia. EUR i digitaliseringen af industrien, de offentlige administrationer, uddannelsessystemerne, bredbåndsnettet, den digitale forskning og innovation og udrulningen af digitale løsninger. De øvrige europæiske struktur- og investeringsfonde investerer yderligere 4 mia. EUR i bredbåndsnet i landdistrikterne og digitale færdigheder.

³⁸ Siden 2000 har Europas industri navnlig som følge af europæiske initiativer og lovgivning reduceret sin energiintensitet dobbelt så hurtigt som USA. Eftersom energi er en vigtig omkostningsfaktor i Europa, har dette styrket EU's konkurrenceevne. Industriens konkurrenceevne styrkes også som følge af forbedret energieffektivitet i de industrielle processer og selve driften. Krav til miljøvenligt design for produkter, der anvendes i industrielle processer, og for udstyr reducerer industriens energiforbrug og -omkostninger.

³⁹ Ifølge centret for ressourceeffektivitet (VDI Zentrums Ressourceneffizienz - VDI ZRE), er materialer den største omkostningsfaktor i fremstillingssektoren (44 % sammenlignet med 18 % til lønomkostninger, 3 % til skat og 2 % til energi).

kritiske, eftersom de har stor økonomisk betydning og er forbundet med en høj forsyningsrisiko. Sideløbende med denne strategi har Kommissionen forelagt en revideret liste over råstoffer af kritisk betydning for EU⁴⁰.

Kommissionen har allerede forelagt de fleste forslag til lovgivning om gennemførelse af rammestrategien for energiunionen og Parisaftalen og koncentrerer sig nu om at få truffet konkrete tiltag til at fremskynde gennemførelsen. Selv om Parisaftalen er et afgørende vendepunkt for verden, er der stor forskel på den indsats, der gøres på nationalt plan. Eftersom der derfor fortsat er ulige vilkår, vil risikosektorer modtage gratis emissionskvoter inden for rammerne af EU's emissionshandelssystem (ETS). EU's klimapolitik indeholder også muligheder for at yde direkte støtte til lavemissionsinnovation i industrisektoren⁴¹. Under NER 300-finansieringsprogrammet "Reserven for nytilkomne" er der tildelt 2,1 mia. EUR til 39 stærkt innovative projekter. For perioden efter 2020 er der planer om at afsætte ETS-kvoter til oprettelse af en innovationsfond til støtte for demonstration i stor målestok af innovative lavemissionsteknologier til den energiintensive industri, vedvarende energikilder samt CO²-opsamling og -lagring. Der vil blive oprettet en moderniseringsfond til støtte for moderniseringen af energisektoren i de ti medlemsstater med den laveste indkomst.

I pakken om ren energi⁴², der blev vedtaget i november sidste år, fremsætter Kommissionen forslag om nye rammebestemmelser, der tager sigte på at fremskynde, omdanne og konsolidere den europæiske økonomis overgang til renere energi, samtidig med at den fastholder EU's førende rolle og den europæiske økonomis konkurrencedygtighed. Pakken kommer til at skærpe konkurrencen på detailmarkedet for elektricitet og åbne det for nye tjenester og forretningsmodeller. Den omfatter også en befordrende ramme, der tager sigte på at støtte overgangen til en cirkulær lavemissionsøkonomi gennem konkrete foranstaltninger på kort sigt, som skal bidrage til at opnå håndgribelige resultater for EU-industrien, regionerne, byerne, arbejdsstyrken og borgerne. For at fremskynde markedets indførelse af innovation på globalt plan agter EU sammen med de nordiske lande i fællesskab at være vært for et globalt topmøde i 2018, nemlig et ministermøde inden for rammerne af "Mission innovation og ren energi", inden for hvilket de internationale partnere har afgivet tilsagn på op til 85-90 % af investeringerne i ren energi på verdensplan.

Der bør også sættes stærkt fokus på lavemissionsmobilitet. Som opfølgning på strategien for lavemissionsmobilitet fra 2016 og mobilitetspakken⁴³ fra foråret 2017 vil Kommissionen til efteråret fremlægge nye forslag, der bidrager til dette mål, herunder strengere CO²-standarder for personbiler og varevogne for perioden efter 2020/2021 og en handlingsplan for infrastruktur for alternative brændstoffer til støtte for udrulningen af en EU-omspændende opladningsinfrastruktur.

Hvis Unionen skal forblive konkurrencedygtig på dette område, skal de manglende led i de relevante værdikæder fyldes ud. Netop derfor er investeringer i batterier af strategisk betydning. For at sætte gang i industriledede initiativer, der tager sigte på en fuldgyltig

⁴⁰ COM(2017) 490.

⁴¹ Under NER 300-finansieringsprogrammet "Reserven for nytilkomne" er der tildelt 2,1 mia. EUR til 39 stærkt innovative projekter. For perioden efter 2020 er der planer om at afsætte ETS-kvoter til oprettelse af en innovationsfond til støtte for demonstration i stor målestok af innovative lavemissionsteknologier til den energiintensive industri, vedvarende energikilder samt CO²-opsamling og -lagring. Der vil blive oprettet en moderniseringsfond til støtte for moderniseringen af energisektoren i de ti medlemsstater med den laveste indkomst.

⁴² COM(2016) 860.

⁴³ COM(2016) 501, COM(2017) 283.

værdikæde for batterier i EU til både mobil og stationær anvendelse, agter Kommissionen at holde et møde med de berørte parter⁴⁴ for at hjælpe med at optimere en eventuel offentlig intervention. Dette vil i begyndelsen af 2018 blive fulgt op af et forslag til CO²-standards for lastvogne og busser (tunge køretøjer).

➤ *En moderne og konkurrencedygtig bilindustri er kritisk for EU's økonomi, som i stigende grad anvender automatisering, digitalisering og det højeste miljøpræstationsniveau. Målet er at sikre, at de bedste løsninger med hensyn til lavemissionsmobilitet, sammenbundet mobilitet, udstyr og køretøjer udvikles, udbydes og fremstilles i Europa, og at vi har den mest moderne infrastruktur på plads til støtte herfor. Den europæiske bilindustri vil skulle foretage en hurtig og vidtrækkende omstilling for at forblive konkurrencedygtig og stå stærkt på det globale marked. De problemer, der blev synliggjort af "Dieselgate" er samtidig muligheder: For at genvinde tilliden skal EU's bilindustri anerkende betydningen af at indføre mere bæredygtige teknologier og nye forretningsmodeller. Der er ved at blive etableret elektriske ladestationer overalt i Europa, og de offentlige myndigheder arbejder sammen med den private sektor om at udvikle Europas kapacitet inden for batteriteknologi. Europas bilindustri skal tage denne udfordring op, skærpe indsatsen og fremskynde overgangen til elektriske køretøjer og andre lavemissionsteknologier. Hvis Europa griber denne mulighed, giver det pote i form af varige jobs og en bedre levestandard i Europas regioner og samfund.*

Kommissionen er desuden i færd med inden for rammerne af kapitalmarkedsunionen at udarbejde en strategi for bæredygtig finansiering, som skal gøre det lettere at rette private midler mod mere bæredygtige investeringer. En skarpere sondring mellem bæredygtige investeringer og andre investeringer er afgørende for at kunne tage højde for risici og afkast bredt set i forbindelse med langsigtede investeringsbeslutninger, og en sådan sondring vil ligeledes øge tilliden til projektets gennemførelse, offentliggørelse og mærkning.

6. Investering i fremtidens industri

Investeringer med oprindelse både i og uden for EU i infrastruktur såvel som nye teknologier er en forudsætning for, at industrien kan omstille sig. Selv om investeringsniveauet samlet set er gradvist stigende, er investeringerne i innovation og andre immaterielle aktiver fortsat lavere end hos mange konkurrenter. Europa skal sætte skub i kapitalinvesteringerne, lette indførelsen af lovende ny innovation og skabe mere favorable vilkår for, at dynamiske SMV'er kan vokse.

Der er i overensstemmelse med "Juncker-planen", dvs. investeringsplanen for Europa, som blev fremlagt i november 2014, oprettet en Europæisk Fond for Strategiske Investeringer til støtte for strategiske projekter på tværs af kontinentet, som bidrager til at mindske investeringsunderskuddet. Med denne fond er det allerede lykkedes at mobilisere betydelige private investeringer i digital infrastruktur, energi, forskning, transport og udvikling af innovative projekter, dvs. omfattende investeringer i økonomien, som støtter det nylige opsving i investeringerne. Den Europæiske Investeringsbank-Gruppen har ligeledes skabt muligheder for egenkapitalinvesteringer, som er særlig kritiske for innovative virksomheder i opstartsfasen.

⁴⁴ Derudover vil industriforummet for ren energi støtte industrien i bestræbelserne på at drage fordel af nye vækstmuligheder på området vedvarende energikilder og i byggesektoren.

➤ *Pr. juli 2017 er der blevet godkendt 572 transaktioner med støtte fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer med en samlet investeringsværdi på 225,3 mia. EUR (72 % af det samlede mål på 315 mia. EUR inden medio 2018). Disse transaktioner omfatter alle medlemsstaterne, og det forventes, at over 30 % af investeringerne vil komme over 445 000 SMV'er og midcapselskaber til gode.*

Ifølge Kommissionens forslag om revision og forlængelse af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI 2,0) forventes det, at 40 % af EFSI's risikobærende kapacitet vil blive anvendt til at forbedre SMV'ers adgang til finansiering. Den Europæiske Investeringsbank har desuden planer om at udvide sin andel af finansieringen til midcapselskaber. Kommissionens forslag til en "omnibusforordning" tager samtidig sigte på at gøre det lettere at kombinere midler fra EFSI med midler fra de europæiske struktur og investeringsfonde for at opnå større virkning, herunder også til gavn for investeringsplatforme⁴⁵.

En strategi, der skal resultere i en yderst konkurrencedygtig europæisk fremstillingsindustri, skal bygge på Europas styrker og aktiver i strategiske værdikæder inden for nye teknologier og gøre disse mere robuste. Dette kræver ofte, at de offentlige myndigheder og industrivirksomheder fra flere medlemsstater koordinerer deres bestræbelser og investerer i fællesskab. Kommissionen meddelelse om vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (IPCEI) tager sigte på sådanne strategiske projekter⁴⁶. Eksempler på værdikæder af strategisk betydning for Europa er energilagring og elektroniske chips. Når medlemsstaterne gør brug af sådanne værdikæder, kan de spille en vigtig rolle med hensyn til at fremme politikker og tiltag på områder, der er centrale for økonomisk vækst. For at opnå en mere proaktiv tilgang sammen med medlemsstaterne og industrien, når det gælder vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse, har Kommissionen til hensigt at oprette et strategisk forum med deltagelse af de vigtigste berørte parter, som skal udpege vigtige værdikæder og investeringsprojekter og overvåge de fremskridt, der gøres.

Der gøres også vigtige fremskridt med kapitalmarkedsunionen og opstartsinitiativet inden for rammerne af strategien for det indre marked, som tager sigte på at lette adgangen til finansiering i de første faser af innovative virksomheders udvikling. Kapitalmarkedsunionen gør det lettere for virksomheder i alle sektorer at investere som følge af bedre adgang til alternative finansieringskilder. Reglerne for de europæiske venturekapitalfonde er ændret således, at de kan finansiere et bredere spektrum af virksomheder, og prospektforordningen er ændret med henblik på at gøre det lettere for SMV'er at skaffe penge. Der er ved at blive oprettet en paneuropæisk "venturekapital-fund of funds" med henblik på at dække behovet for store venturekapitalinvesteringer efter opstartsfasen.

Kommissionen vil nu evaluere, hvordan EU-lovgivningen kan tilvejebringe et mere rimeligt reguleringsmiljø til støtte for SMV'ers børsnotering på offentlige markeder. Der vil ligeledes

⁴⁵ Som f.eks. den dedikerede fond i Nord-Pas-de-Calais, hvori indgår midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, EFSI og private aktører: "<http://www.eib.org/infocentre/press/releases/all/2015/2015-237-nord-pas-de-calais-15-meur-dans-un-fonds-dinvestissement-dedie-a-la-troisieme-revolution-industrielle.htm>".

⁴⁶ EU har fastsat statsstøttere regler (Den Europæiske Unions Tidende C 188 af 20. juni 2014), som er udformet specifikt med henblik på at tilskynde medlemsstaterne til at målrette den offentlige finansiering mod sådanne integrerede projekter, som har en klar afsmittende virkning på andre sektorer i Unionen, som f.eks. vigtige støtteteknologier: Vigtige støtteteknologier er videnintensive og forbundet med en høj FoU-intensitet, kortvarige innovationscykluser, store kapitaludgifter og en velkvalificeret arbejdsstyrke (COM(2012) 341).

blive truffet yderligere foranstaltninger vedrørende finansteknologier, navnlig med henblik på at fremme innovative finansieringsredskaber, som f.eks. crowdfunding, og at undersøge muligheden for at udvikle europæiske sikrede værdipapirer ("European Secured Notes") som et instrument til SMV-lån og infrastrukturlån⁴⁷. For yderligere at bidrage til at løse problemet med utilstrækkelig finansiering af skridtet fra innovation til markedsføring vil Kommissionen undersøge muligheden for et europæisk opskaleringsinitiativ for venturekapital for at give venturekapitalfondene bedre forudsætninger for at øge deres investeringskapacitet.

Grundet deres forskellige risikoprofiler og størrelsen eller omfanget af deres aktiviteter har visse sektorer vanskeligere ved at få adgang til finansiering end andre. Kommissionen træffer målrettede foranstaltninger i sektorer, som f.eks. rumfart og forsvar, for at bidrage til at give de forskellige led i forsyningskæden bedre forudsætninger for at udnytte nye muligheder. Med Den Europæiske Forsvarsfond har Kommissionen lanceret en vigtig katalysator for den europæiske forsvarssektors fremtid.

➤ *Den europæiske handlingsplan for forsvarsområdet⁴⁸ indeholder forslag til en række konkrete foranstaltninger til støtte for en mere effektiv udnyttelse af forsvarsbudgetterne og for et konkurrencedygtigt og innovativt industrielt grundlag. Det er navnlig meningen, at målene skal realiseres gennem oprettelse af en europæisk forsvarsfond og fremme af et åbent og konkurrencedygtigt forsvarsmarked i Europa. Den Europæiske Forsvarsfond er begyndt at give resultater⁴⁹, navnlig i forbindelse med den forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsrelateret forskning og forslaget om et program for udvikling af den europæiske forsvarsindustri. Sammen med medlemsstaternes bidrag til finansiering af fælles udviklingsprojekter kan fonden på mellemlangt sigt generere samlede investeringer i forskning og kapacitetsudvikling på forsvarsområdet på 5,5 mia. EUR årligt.*

Bedre overordnede rammer for investering, herunder lovgivningsmæssig forudsigelighed, loyal konkurrence og retssikkerhed bør fortsat være et centralt emne for Kommissionens samarbejde med medlemsstaterne om reformer inden for rammerne af det europæiske semester som led i den tredje søjle i investeringsplanen for Europa. Nationale og regionale myndigheder, der har det finanspolitiske råderum, bør i højere grad støtte kvalitetsinvesteringer og mindske det investeringsunderskud, der er opstået siden finanskrisen.

EU's og medlemsstaternes midler bør anvendes som incitament til at skabe merværdi i økonomien, uden at det er til hinder for udviklingen af et velfungerende privat marked for projektf finansiering. Unionen sørger for, at statsstøtte giver virksomhederne de rette incitamenter til at investere i forskning og udvikling, hvortil hører muligheden for at få samme støtte, som konkurrenter uden for Unionen får til lignende projekter, og den træffer andre konkurrencefremmende foranstaltninger, og sørger for, at de virksomheder, som får støtte, ikke har økonomiske fordele heraf, som har en negativ indvirkning på konkurrence og samhandelen mellem medlemsstaterne.

7. Støtte til industriel innovation i praksis

⁴⁷ Se COM(2017) 292 om midtvejsevalueringen af handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen for en nærmere beskrivelse.

⁴⁸ COM(2016) 950.

⁴⁹ COM(2017) 295.

Europa har produceret fremragende forskningsresultater på mange teknologiske områder, som enten direkte eller indirekte bidrager til udviklingen af en intelligent, innovativ og bæredygtig industri. Vi skal gøre en større indsats for at omsætte forskning til banebrydende innovation, der skaber nye markeder, som igen skaber vækst og beskæftigelse. Der er i øjeblikket alt for få virksomheder, som har held til at opskalere og blive store arbejdsgivere og førende på markedet. Europa er nødt til at skabe mere gunstige betingelser for, at risikobehæftede banebrydende innovationer resulterer i nye markeder og industrielt lederskab, navnlig inden for Europas grænser i stedet for andre steder. Der er også behov for en indsats for at fremskynde og forbedre indførelsen af nye teknologier, især når det gælder SMV'er og traditionelle industrisektorer.

Vækstvirksomheder og nyetablerede virksomheder, der opskalere, skaber flere arbejdspladser end andre virksomheder. De er nyskabende og styrker Europas økonomi. Etablering af nye virksomheder er ikke noget problem i Europa⁵⁰, men der er for få af de nyetablerede virksomheder, der overlever og vokser på langt sigt. Det er højvækstvirksomhederne, der er i stand til at opskalere, hvilket skaber holdbare arbejdspladser, økonomisk vækst og sætter skub i innovation på langt sigt. Kommissionen har derfor i sit opstarts- og opskaleringsinitiativ⁵¹ fremsat forslag til en række foranstaltninger, som skal gøre det lettere at starte en ny virksomhed og at opskalere.

Nye virksomheder og dynamiske SMV'er har brug for adgang til risikokapital og et gunstigt erhvervmiljø for at kunne innovere og vokse i Europa. De har brug for hjælp til at skabe kontakt til kvalificeret arbejdskraft, teknologicentre og støtteorganisationer både i og på tværs af regionerne for at fremskynde formidlingen af viden og for at kunne integrere sig i de globale værdikæder. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi samler ledende erhvervsfolk, universiteter og forskningslaboratorier for at styrke Europas innovationskapacitet. Kommissionen faciliterer desuden en dialog om kvaliteten af klyngepolitikken⁵² og træffer foranstaltninger, der skal gøre det lettere at integrere kreativitet, design og ikke-teknologiske nyskabelser i særlig avanceret teknologi med henblik på at skabe nye produkter, nye industrielle værdikæder og puste nyt liv i traditionelle industrisektorer⁵³.

Der er brug for fremskridt på alle niveauer, således at det sikres, at de gældende retsregler giver den fleksibilitet, der er nødvendig for, at der kan finde innovation sted. Vi skal lære at tage højde for innovatorernes perspektiver, da de ofte har færre valgmuligheder end allerede eksisterende virksomheder. Kommissionen agter derfor at sætte fokus på innovationsprincippet gennem dagsordenen for bedre regulering. Innovationsprincippet betyder, at der tages højde for virkningerne for forskning og innovation ved udarbejdelse og

⁵⁰ Ifølge Eurostat blev der i 2014 etableret 2,6 mio. nye virksomheder i EU, hvilket skabte næsten 4 mio. nye arbejdspladser.

⁵¹ COM(2016) 733.

⁵² I 2018 har Kommissionen planer om at etablere en ekspertgruppe på højt plan om klynger, som skal fremsætte en anbefaling om, hvordan klynger kan anvendes mere effektivt som et strategisk værktøj for industripolitikken. Gruppen vil som bekendtgjort i meddelelsen om intelligent specialisering få støtte af det europæiske forum for klyngepolitik, som arbejder inden for rammerne af Det Europæiske Observationscenter for Klynger og Industriel Forandring.

⁵³ Kommissionen støtter skabelsen af opstartsnetværk med henblik på innovation og partnerskaber drevet af kreativitet (mellem kreative mennesker, traditionelle fremstillingsvirksomheder, It-virksomheder og forskningssektoren). Støtten ydes gennem COSME (et program for virksomheders konkurrenceevne og SMV'er), garantifaciliteten for de kulturelle og kreative sektorer under programmet "Et Kreativt Europa", Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og strukturfondene. Kommissionen vil træffe foranstaltninger til at styrke forbindelserne og sammenhængen mellem disse forskellige instrumenter.

gennemgang af lovgivning på alle politikområder for at sikre, at EU-bestemmelserne gør det lettere for virksomheder at få markedsadgang.

Vores konkurrencepolitik er en vigtig drivkraft for virksomhedernes innovation og investeringer. Der er en tæt forbindelse mellem graden af konkurrence og øget produktivitet, som i sig selv sikrer langsigtet holdbar økonomisk vækst. Konkurrencepolitikken sikrer, at virksomhederne kan skaffe deres rå- og hjælpestoffer på optimale betingelser og nyde godt af konkurrencedygtige afsætningsmuligheder for deres produkter, hvilket generelt fører til en bedre udnyttelse af samfundets ressourcer. Kommissionen nylige forslag om bemyndigelse af de nationale konkurrencemyndigheder tager sigte på yderligere at styrke en effektiv håndhævelse på alle niveauer, idet de nationale myndigheder træffer 85 % af alle beslutninger, som anvender EU's kartel- og monopolregler.

Kommissionen har også opfordret kraftigt til skattemæssig retfærdighed og forenkling⁵⁴. Der er desuden for nylig fremsat forslag om en relancering af det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag, som indeholder vigtige incitamenter til at anspore virksomhederne til at innovere og ekspandere. Hvad angår moms - et område, der konsekvent udpeges som et af de mest byrdefulde lovgivningsområder⁵⁵ - agter Kommissionen allerede i år at fremsætte forslag, som skal forenkle virksomhedernes forpligtelser betydeligt og bane vejen for skabelsen af et fælles europæisk momsområde.

Med hensyn til Unionens egen finansielle støtte til innovation, vil der inden for rammerne af Horisont 2020-arbejdsprogrammet for 2018-2020 blive overdraget et budget på 2,6 mia. EUR til et pilotprojekt, som er oprettet under Det Europæiske Innovationsråd, med det formål mere effektivt at kunne yde støtte til markedsskabende innovation. Der er desuden afsat over 2,2 mia. EUR til prioriterede områder⁵⁶ med henblik på at fremskynde innovation på området ren energi. De vigtigste målgrupper er innovatorer og virksomheder med et stort potentiale for opskalering, som ikke selv er i stand til at skaffe tilstrækkelige private investeringsmidler. Med dette pilotprojekt forsøger Det Europæiske Innovationsråd at sætte en ny kvalitetsstandard for meget lovende, men også potentielt risikofyldte innovationer, hvorved støtten på EU-niveau koncentrerer.

Vi skal også sørge for, at vi spiller en førende rolle, når det gælder den strategiske teknologi for fremtidens industri. Højniveaugruppen vedrørende centrale støtteteknologier har til opgave at gennemgå de vigtigste støtteteknologier og fremsætte forslag til, hvordan man bedst muligt kan anvende dem i industrien⁵⁷.

8. Den internationale dimension

⁵⁴ Kommissionen har fremsat forslag til en række foranstaltninger, der skal løse problemet med aggressiv skatteplanlægning. Der er bl.a. tale om nye regler om gennemsigtighed for formidlere, som udarbejder og formidler skatteplanlægning til deres kunder. Medlemsstaterne har desuden nu pligt til automatisk at udveksle en lang række oplysninger om indkomst og kapital, som personer og enheder råder over i udlandet.

⁵⁵ Se COM(2013) 122.

⁵⁶ Dekarbonisering af bygninger, vedvarende energikilder, energilagring, elektromobilitet og bytransportsystemer.

⁵⁷ Begrebet centrale støtteteknologier er blevet bredt anvendt med henblik på at forme politikker og finansieringsprogrammer inden for den igangværende flerårige finansielle ramme. Gruppen vil i lyset af de vidtrækkende hurtige ændringer i det industrielle og teknologiske miljø gennemgå listen over de teknologier, der er udpeget, og rådgive om, hvordan de anvendes bedst muligt i industrien og om, hvordan de kan være til størst mulig gavn for økonomien, samfundet og borgerne i Europa.

Åben regelbaseret handel spiller en afgørende rolle for vores bestræbelser på at udnytte globaliseringen på bedst mulig vis. EU bruger sin forhandlingsposition til at fremme lige vilkår på verdensplan for bi- og multilaterale handelsforhandlinger, hvor dette har fået stadig større betydning. EU's handelsaftaler skaber økonomiske muligheder for europæere og dermed beskæftigelse⁵⁸. Små og store virksomheder benytter handelsaftalerne, hvilket også har en gavnlig virkning på lokalt plan⁵⁹. Men åben handel skal være retfærdig og bæredygtig. Styrkede handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter og nye rammeregler for screening af udenlandske direkte investeringer, som kan være til fare for sikkerheden eller den offentlige orden, vil bidrage til at sikre, at Europa driver handel på lige vilkår med resten af verden.

EU har en ambitiøs handelsdagsorden med en række forhandlinger, der enten er i gang, eller som for nylig har mundet ud i aftaler. Der er navnlig tale om EU's aftale med Canada, der er blevet anvendt foreløbigt siden den 21. september 2017, og som vil fjerne 99 % af toldbarriererne, fjerne hindringerne for handel med tjenester og give EU's virksomheder bedre adgang til det canadiske marked for offentlige indkøb end nogen af Canadas andre handelspartnere. I juli 2017 nåede EU og Japan - verdens henholdsvis anden og fjerde største økonomier, som tilsammen tegner sig for 22 % af verdenshandelen - til politisk enighed om en ambitiøs aftale, som sender et klar budskab i en tid med mere protektionistiske tendenser andre steder i verden.

EU's handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter hjælper med til at sikre EU-virksomhederne loyal konkurrence, og Kommissionen gør fuldt ud brug af de muligheder, den har for at reagere på illoyal handelspraksis. Når Kommissionens to forslag om henholdsvis en modernisering af de handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger⁶⁰ og om ny antidumpingmetode⁶¹ bliver vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet, bliver disse foranstaltninger endnu mere effektive med hensyn til at tackle betydelige markedsfordrejninger.

Hvad angår offentlige indkøb, anvender mange af EU's vigtige handelspartnere fortsat restriktive praksisser, der diskriminerer EU's virksomheder, og som ikke sikrer gensidig markedsadgang. Kommissionen opfordrer derfor til hurtig vedtagelse af dens reviderede forslag til et internationalt instrument for offentlige udbud, som skal fremme åben og gensidig adgang til det globale marked for offentlige indkøb.

EU-reglerne skal også tilpasses til den globale konkurrences voksende udfordringer, såsom betænkelighederne ved udenlandske investorers strategiske opkøb af europæiske virksomheder med nøgleteknologier, navnlig statsejede virksomheder. Kommissionen fremsætter derfor i dag forslag til rammebetingelser for medlemsstaternes screening af udenlandske direkte investeringer, der kan udgøre en trussel for sikkerheden eller den offentlige orden, og forslag til en samarbejds mekanisme og rammebetingelser for screening

⁵⁸ 31 mio. jobs i EU er afhængige af vores eksport til resten af verden.

⁵⁹ EU bestræber sig på at styrke overvågningen og gennemførelsen af handelsaftalerne ved hjælp af markedsadgangsstrategien. Se f.eks. rapporten om handels- og investeringshindringer (COM(2017) 338), som viser, at der i 2016 blev afviklet i alt 20 handlingshindringer, herunder en række længerevarende hindringer, i flere sektorer i 12 forskellige lande i verden, hvilket resulterede i betydelige yderligere eksportmuligheder.

⁶⁰ COM(2013) 191 og COM(2013) 192.

⁶¹ COM(2016) 721.

på EU-plan⁶². Ligesom nærværende meddelelse er disse rammebetingelser et vigtigt led i opfølgningen på Kommissionens oplæg om styring af globaliseringen.

9. Partnerskaber med medlemsstaterne, regionerne, byerne og den private sektor

Selv om det er EU, der forbedrer de overordnede betingelser for vækst, beskæftigelse og innovation, er de fleste af de instrumenter, der skal fremme og støtte industriens konkurrenceevne, tilgængelige på nationalt eller regionalt plan. Ambitionen om at styrke den europæiske industri på EU-plan skal derfor følges op af nationale reformbestræbelser, idet der tages hensyn til de specifikke nationale og regionale forskelle.

Kommissionen fortsætter sit samarbejde med medlemsstaterne inden for rammerne af det europæiske semester for at skabe betingelserne for en styrkelse af industriens konkurrenceevne, som f.eks. bedre rammebetingelser for investeringer, en produktivitetsforøgende ressourcefordeling og et mere gunstigt erhvervsmiljø. Reformer af produkt- og servicemarkederne skulle bidrage til en gnidningsløs mobilitet og værdikædeintegrering på tværs af geografiske og grænser og sektorer. Der er behov for en løbende reform af arbejdsmarkedet og de sociale systemer, således at de opfylder borgernes behov og fremmer innovation og tilpasning ved at give sikkerhed og støtte og give borgerne mulighed for at tage risici, deltage i uddannelse og livslang læring, tilegne sig de kvalifikationer, de har brug for, og tilpasse sig nye opgaver, karriereløb og arbejdsliv.

Det nye støtteprogram for strukturreformer giver mulighed for at yde praktisk bistand til gennemførelsen af strukturreformer inden for rammerne af det europæiske semester, og medlemsstaterne og regionerne kan få støtte fra den politiske støttefacilitet under Horisont 2020 og intelligent specialiseringsplatformen til specifikke reformer af deres forsknings- og innovationssystemer. Kommissionen har til hensigt at udpege særlige repræsentanter for investeringer i medlemsstaterne, som de nationale og regionale myndigheder, projektledere, investorer og civilsamfundet kan kontakte om spørgsmål vedrørende investeringer.

Kommissionen agter at iværksætte et pilotprojekt med henblik på at yde skræddersyet målrettet støtte til løsning af de specifikke problemer i regioner, der er i akut krise, eller som oplever nedgang. Dette initiativ skal i tæt samarbejde med medlemsstaterne og deres regionale og lokale myndigheder forsøge at overvinde hindringerne for vækst ved at hjælpe de regionale økonomier med omstille sig og diversificere til nye, bæredygtige fremtidsorienterede økonomiske sektorer.

EU skal mere generelt spille en vigtig rolle med hensyn til at give regionerne og kommunerne forudsætningerne for at løse problemerne og lære af hinanden snarere end at anvende én løsningsmodel, som skal passe til alle. Kommissionen giver medlemsstaterne og regionerne midlerne til at tage hensyn til deres specifikke omstillingsbehov ved hjælp af intelligent specialisering. I den nyligt offentliggjorte meddelelse om styrkelse af innovation i Europas regioner⁶³ sættes der fokus på, hvordan man kan opfylde Europas potentiale ved hjælp af intelligent specialisering i et samarbejde på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan, f.eks. inden for rammerne af platformen for modernisering af industrien⁶⁴.

⁶² COM(2017) 494, COM(2017) 487.

⁶³ COM(2017) 376.

⁶⁴ Kommissionen agter bl.a. at iværksætte et pilotprojekt med henblik på at yde skræddersyet målrettet støtte til løsning af de specifikke problemer i regioner, der er i akut krise, eller som oplever nedgang. Dette initiativ

Der er behov for yderligere tiltag for at facilitere et tættere strategisk samarbejde på tværs af regionerne inden for de industrielle værdikæder. Vi skal sætte lokalsamfundene bedre i stand til at klare og tilpasse sig de sociale eller økonomiske forandringer. De sociale iværksætteres og innovatorenes erfaringer viser, hvordan man opbygger social robusthed i de enkelte samfund ved at opfylde specifikke samfundsbehov, hvilket samtidig skaber økonomisk aktivitet og beskæftigelse. Virksomhedernes sociale ansvar er ligeledes vigtigt for at opnå holdbare løsninger, og det spiller i lyset af ændrede forbrugerpræferencer også en rolle med hensyn til at gøre virksomhederne mere konkurrencedygtige og innovative.

En tæt dialog mellem industrien, fagforeninger og andre berørte parter bidrager til at foregribe ændringer og tilpasse sig fremtidens behov. Den første europæiske industridag, som blev afholdt i februar 2017, er begyndelsen på en omfattende dialog mellem alle de berørte parter. Vi agter at bygge videre herpå og skabe et åbent og inklusivt forum for at fremme samarbejdet og overvåge fremskridtene med gennemførelsen af EU's industripolitiske strategi. Denne proces skal også støtte sig på det arbejde, der er gjort i allerede eksisterende grupper, som beskæftiger sig med EU-initiativer vedrørende industripolitik⁶⁵. På den europæiske industridag i 2018 vil der f.eks. blive drøftet emner som fremtidens teknologi på grundlag af resultaterne af arbejdet i højniveaugruppen vedrørende centrale støtteteknologier⁶⁶, og der vil blive fremlagt bidrag til dagsordenen for det strategiske forum for vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse

10. Konklusioner

Medlemsstaterne, EU-institutionerne og de relevante berørte parter, herunder de førende aktører inden for europæisk industri, er i høj grad enige om, at der er behov for en fælles indsats for at iværksætte en omfattende og samlet strategi for industriens konkurrenceevne, og om hovedelementerne i en sådan strategi.

Denne meddelelse beskriver de vigtigste mål og prioriteter, der indgår i den omfattende strategi for industripolitikken, dvs. en strategi, som giver industrien forudsætningerne for at skabe vækst og beskæftigelse, som forsvare de regioner og arbejdstagere, der er mest påvirket af den industrielle omstilling, og som styrker og beskytter Europas lederskab, konkurrenceevne og teknologiske førerposition. Strategien udgør et vigtigt referencegrundlag og muliggør en mere sammenhængende tilgang til udformningen og gennemførelsen af vore politikker, lovgivning og finansieringsprogrammer.

Selv om der allerede er truffet afgørende foranstaltninger, skal der fortsat gøres en stor indsats for at iværksætte strategien helt og holdent, således at industrien og borgerne i alle EU's regioner kan udnytte de muligheder, fremtiden byder på. Ansvar herfor er fælles, og det kræver, at EU-institutionerne, de nationale og regionale aktører og, vigtigst, industrien selv, gør en indsats, samarbejder og tager ansvar.

Der er behov for et åbent, inklusivt og samarbejdsorienteret dialogforum, som skal overvåge de fremskridt, der gøres med denne industripolitiske strategi og udpege, hvilke eventuelle

skal i tæt samarbejde med medlemsstaterne og deres regionale og lokale myndigheder forsøge at overvinde hindringerne for vækst ved at hjælpe de regionale økonomier med omstille sig og diversificere til nye, bæredygtige fremtidsorienterede økonomiske sektorer.

⁶⁵ Herunder f.eks. den europæiske platform for nationale initiativer om digitalisering af industrien.

⁶⁶ Kommissionens ekspertgruppe om industriteknologi: "Horizon 2020 High-level Strategy Group on Industrial Technologies"

yderligere foranstaltninger der er behov for på alle niveauer (på internationalt plan, på EU-plan og på nationalt, regionalt og lokalt plan). Alle relevante berørte parter bør have mulighed for at bidrage til processen.

Kommissionen vil hvert år inden Det Europæiske Råds forårsmøde afholde en industridag med deltagelse af alle relevante berørte parter for at sikre, at politikkerne på EU-plan og på nationalt, regionalt og lokalt plan tilsammen gør det muligt for den europæiske industri at skabe vækst, beskæftigelse og innovation i Europa, og for at sætte fokus på nye tendenser inden for industrien, samfundet og miljøet, som kan nødvendiggøre en politisk reaktion.

Kommissionen agter at forelægge konklusionerne af industridagen på et rundbordsmøde på højt plan om industrien, som skal afholdes i 2018 med deltagelse af repræsentanter for nationale, regionale og lokale myndigheder, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. På dette rundbordsmøde på højt plan vil der blive givet feedback om Kommissionens initiativer og tiltag og ydet rådgivning om gennemførelsen af industripolitikken på de forskellige niveauer.

Den europæiske industridag og rundbordsmødet på højt plan kommer til at spille en vigtig rolle med hensyn til at sikre, at målene for industriens konkurrenceevne afspejles tydeligt i politikkerne på alle niveauer. For at opretholde det nødvendige momentum agter Kommissionen fortsat at arbejde tæt sammen med Europa-Parlamentet og glæder sig til, at der på Det Europæiske Råd regelmæssigt vil blive gjort status over de fremskridt, der er gjort på området.